

Dünya Çimento ve Klinker İhracatı, İthalatı, Üretiminin Genel Değerlendirmesi ve Vietnam Ülke Notu

Kaynak-Çeviri: Global Cement Report, 14th Edition

Yıllık küresel çimento tüketimi, Covid-19 salgınının geçen yılın hızlı artışını tersine çevirmesi nedeniyle yüzde 0,23 daralarak 4143,71 milyon ton (Mt) olmuştur. 2019 yılında talep, bir önceki yıla göre yüzde 4.42 genişleyerek, 2014 yılında ulaşılan zirve olan 4155,11 milyon ton (Mt) tüketime neredeyse eşit olacak şekilde 4153,43 m ton olmuştur.

11 Mart 2020’de Dünya Sağlık Örgütü COVID-19 salgınını pandemi ilan etmiş, sonrasında hükümetler, özellikle yılın ikinci ve üçüncü çeyreğinde ekonomik faaliyetleri azaltan dünya çapında karantinalar getirmiştir. İlk başta, özellikle inşaat faaliyetleri bu önlemlerden etkilenmiş olsa da pandeminin ev inşası ve tadilatla bir artışa neden olması ile hızlıca toparlanmıştır. Bütün dünyada eşi benzeri görülmemiş teşvik paketleri dalgaları ekonomik canlanmaya yardım etmiştir. Bu yardımlara göre IMF, 2020 yılındaki GSYİH’nin yüzde 3,2 daralmasının aksine, 2021’de yüzde altılık bir büyüme öngörmektedir. Ancak 2021 yılında da pandemi görünüşte kesin bir bitiş tarihi olmadan devam etmektedir.

2020 yılında, 2377,68 milyon ton ile Çin, küresel talebin yüzde 57’lik kısmını temsil ederek en büyük pazar olmaya devam etmiştir. Pandemi nedeniyle Çin’in talebi 2019’daki artışa kıyasla büyük oranda azalarak 2020’de yüzde 2,17 artmıştır.

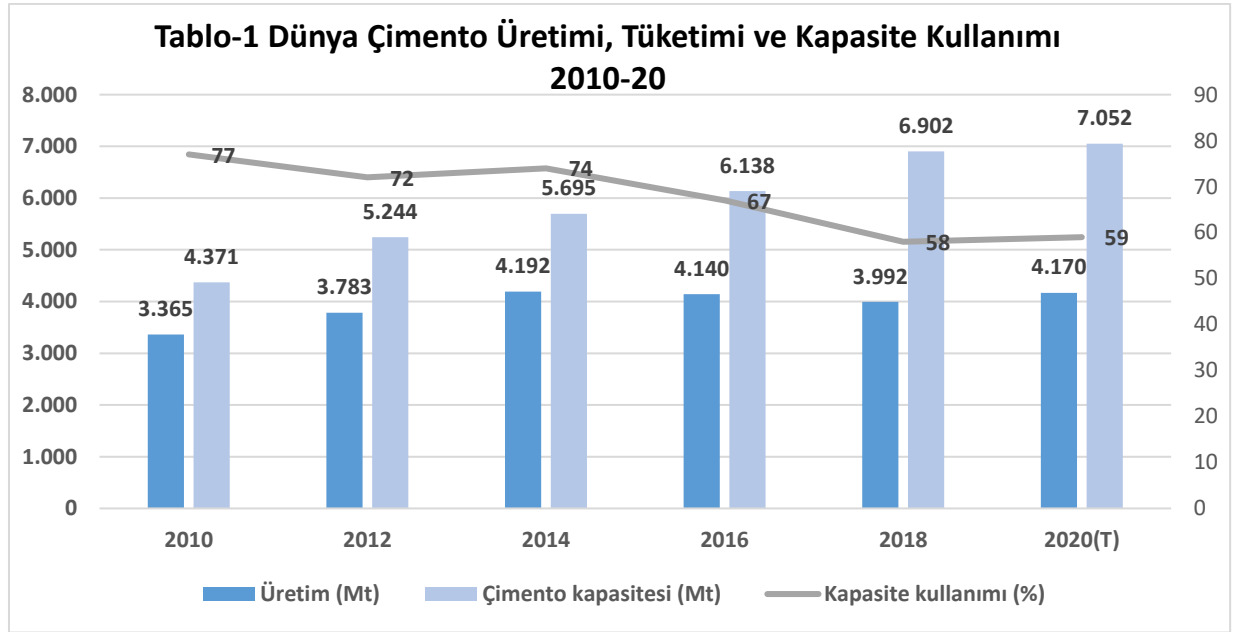
Çin dışı küresel talep 2019 ve 2020’de sırasıyla 1826,15 milyon tona ve 1766,04 milyon tona ulaşırken aynı dönemde Çin dışı yıllık büyüme oranları yüzde 1,04 ve yüzde -3,29 olmuştur.

2020 yılındaki daralma özellikle Hindistan Yarımadası (%-11.91), Güney Asya (%-8.26), Kuzey Afrika (%-8.04) ve Güney Afrika’nın (%-6.88) zayıflıklarını

ortaya çıkarmıştır. Bölgesel büyümenin en yüksek olduğu yerler Orta Doğu (%8,98), Batı Afrika (%8,22), Doğu Avrupa (%5,54) ve Batı Afrika (%4,27) olmuştur.

Kişi başına düşen tüketim 540 kg'da sabit kalmıştır. Çin 1665 kiloluk kişi başına tüketimi ile dünyanın en büyük üçüncü tüketim yapan ülkesi olarak kalırken Körfez ülkeleri, tüm 6 ülkenin de ilk 10 listesine girmesi ile birlikte en yüksek tüketim düzeyine sahip olmuştur. Dünya çapında en düşük kişi başına tüketim Burundi'deki 19 kg ile birlikte Sahra Altı Afrika olmuştur.

Her ne kadar pandemiden dolayı net bir öngöründe bulunmak mümkün olmasa da çimentoda küresel büyümenin 2021'de yüzde 4,65, 2022'de yüzde 2,45 artarak V şeklinde bir iyileşme göstermesi beklenmektedir.

	2018	2019	2020 (Tahmini)	2021(Öngörülen)	2022(Öngörülen)
Tüketim (Mt)	3.977,51	4.153,43	4.143,71	4.336,41	4.442,69
Değişim (%)	-1,93	4,42	-0,23	4,65	2,45
Üretim (Mt)	3.991,66	4.168,39	4.170,13	4.358,80	4.471,70
Ticaret (Mt)	213,825	225,345	226,065	240,247	249,002

EN BÜYÜK TÜKETİCİ ÜLKELER

2020’de, dünyanın en büyük 20 çimento tüketen ülkeleri (Tablo 2), dünya tüketiminin yüzde 86’sını oluşturarak 3546,93 milyon ton (Mt) çimento kullanmıştır. 2018’den 2020’ye kadar, 2 yıldan fazla sürede, Çin, Hindistan ve ABD ilk üçte sıralarını korumuşken, İran, yüzde 29,2’lik artışla 11’inci sıradan 4. sıraya yükselmiştir. Türkiye 2018-20 yılları arasında yüzde 12,7’lik bir daralmayla beşinci sıradan sekizinci sıraya düşerken, Endonezya dördüncü sıradan beşinci sıraya gerilemiştir. İran, Cezayir’i İlk 20 Listesi’nden atarak 20. sıraya yerleşirken Suudi Arabistan, aynı dönemde yüzde 24,9’luk bir büyüme yaşayarak 15. sıradan 10. sıraya yükselmiştir.

2014 yılında 2466Mt ile talebin zirve yaptığı **Çin**’in yıllık çimento talebi 2,2-2,4 milyar ton (bnt) arasında seyretmiştir. 2019 yılında başlıca altyapı ve konut sektörleriyle desteklenen Çin’in çimento talebi 2327Mt olmuştur. 2020 yılında, önceki yıla göre yüzde 2,2’lik bir tüketim artışıyla inşaat sektörü, pandemiden sadece kısa bir süre için etkilenmiştir. Çin’in karbon salınımını azaltmayı planladığı düşünülürse 2021-2025 yıllarında talebin zirve yapması beklenmektedir.

Hindistan’da inşaat sektörüne getirilen ulusal kısıtlamalar nedeniyle, çimento tüketimi önceki yıla göre yüzde 14,5’lik bir daralma ile 288.71Mt olmuştur. 2020 yılında, önceki yıla göre çimento talebindeki yüzde 37,9’luk sert düşüşle birlikte, 2019 yılındaki kazançlar tersine dönerek 2016-2017 yılları seviyesine gerilemiştir. 2021 yılındaki ikinci COVID-19 dalgasına rağmen, Hindistan’ın çimento talebinin 2021-22 yılları arasında düzeleceği tahmin edilmektedir.

ABD, çimento talebini 2018-20 yılları arasında yüzde 5,6 büyüterek listedeki 3. konumunu korumuştur. Pandemiye rağmen, güçlü konut sektörünün desteklediği inşaat endüstrisi ile birlikte; çimento tüketimi, 2020 yılında, önceki yıla göre yüzde 1,9 artarak 104.21Mt olmuştur. Bir trilyon dolarlık altyapı destek paketinin 2022 yılına kadar 113,5 milyon tona kadar büyümesi beklenen çimento talebi üzerinde önemli bir etkisi olma ihtimali vardır.

Listede 4. konuma çıkan İran'ın çimento talebi, pandemi koşullarına ve ABD'nin sıkı ambargolarına rağmen 2018 yılında 49Mt'ye, 2019 yılında 53Mt'ye, 2020 yılında 63.3Mt'ye yükselmiştir. Kamu çalışmaları çimento talebinin yüzde 60'ını oluşturturken, 2019 yılında kişi başı tüketim 632 kg olmuştur. Çimento tüketiminin 2021 yılında 64,5Mt, 2022 yılında ise 66 Mt'ye yükseleceği tahmin edilmektedir.

Listedeki 5. konumundan düşen **Endonezya**'nın çimento tüketimi, yükselen kapasiteler nedeniyle halihazırda zor durumda olan endüstrisinin pandemi darbesi yemesiyle birlikte önceki yıla göre yüzde 10'dan fazla daralarak 62.73Mt olmuştur. 2020 yılında önceki yıla göre yüzde 13,1 daralmaya karşı Cava Adası, yüzde 54,2'lik payla en büyük pazar olarak yerini korumaya devam etmiştir. Tüketimin 2021 yılında iyileşerek 65.23Mt'ye, sonraki yılda da 70Mt'ye çıkacağı öngörülmektedir.

2018-2020 yıllarındaki yüzde 2,8'lik düşüşe rağmen **Vietnam** listede 6. sıradaki konumunu korumayı başarmıştır. 2018 yılında önceki yıla göre talep yüzde 6,1 büyüyerek 63,95Mt, 2019 yılında da önceki yıla göre yüzde 1,5 büyüyerek 64,92 Mt olmuşken 2020 yılında talep yüzde 4,3 daralarak 62,13Mt olmuştur. İnşaat alanında üretimin ivmelenmesi beklenilse de uzun vadede talep artışının piyasa olgunluğu ve kişi başı 679 kg olan kişi başı tüketim yüksekliği sebebiyle yavaşlayacağı tahmin edilmektedir.

Brezilya; 2018-20 yılları arasında, önceki yıla göre çimento talebinde yakaladığı yüzde 14,3'lük artış ile yedinci sıraya yerleşmiştir. 2020'de, pandeminin ekonomi üzerindeki sert etkisine rağmen çimento talebi önceki yıla göre yüzde 10,5 artarak 60,53 Mt'ye yükselmiştir ve 2022 yılında 66,7Mt'ye yükseleceği tahmin edilmektedir.

Güney Doğu Asya bölgesi iç talebin neredeyse yarısını oluşturmuş olmasının yanında konut sektörü harcamaların yüzde 68'ini oluşturmaktadır.

TÜRKİYE, ekonomisinin döviz kuru ve enflasyon nedeniyle; önceki yılın 66.9Mt'lik tüketimiyle karşılaştırıldığında, 2019 yılında yüzde 28,3 daralmayla

karşılaşmıştır. 2020 yılının ilk çeyreğinde devam eden daralmaya karşın 2020 yılında talep yüzde 21,7 artarak toplamda 58,4 Mt olmuştur. 2021 ve 2022 yıllarında tüketimin 61Mt ve 64,5Mt olması öngörülmektedir.

Rusya, 2018 yılında 54.13Mt olan tüketimin dört yıllık daralması neticesinde 2 sıra gerileyerek 9. sırada yerini almıştır. Talep, 2020 yılında önceki yıla göre yüzde üç düşerek 56.95 Mt olmadan önce 2019 yılında 57.8Mt'ye ulaşmıştı. Talebin 2021 yılında mütevazı bir düşüş yaşadıktan sonra 2022 yılında, yol ve konut projelerinin yardımıyla büyümeye başlayıp 57,78Mt olacağı tahmin edilmektedir.

2018-20 yılları arasında yüzde 24,9 artış ile Suudi Arabistan, pandemiye rağmen 2019'da büyüme göstererek 5 sıra yükselmiştir. Tüketim 2018 yılındaki 40,91Mt'den 2020 yılında 51,08Mt'ye yükselmiştir. Yükseliş trendinin 2021(57,47Mt) ve 2022(601,78Mt) yıllarında da devam edileceği öngörülmektedir. Tüketim, 2020 yılının ilk çeyreğinde, önceki yıla göre yüzde 33 artarak yılı toplam yüzde 21'lik bir artışla bitirmiştir.

Güney Kore, ekonomideki yavaşlamayla birlikte inşaat harcamalarını azalttığından dolayı 2018-20 yıllarındaki tüketimi 51,24Mt'den 47Mt'ye düşürme listesinde 2 sıra gerileyerek 11. olmuştur. 2020'den itibaren inşaat alanındaki kamu harcamaları, pandeminin etkisini telafi edilmesine ve gelecek talep tahminlerinin dikkatli bir şekilde büyümesine yardımcı olmuştur.

Mısır, 2018'de talebin önceki yıla göre yüzde 7,2 düşerek 49,9Mt, 2019 da ise yüzde 2 düşerek 48,9Mt olması sonucunda 2 sıra düşmüştür. 2020 yılının sonuna kadar talep daha da azalarak 45,95Mt olmuştur ancak 2021 yılında yüzde 6,6'lık bir artış göstererek 49Mt, 2022 yılında birkaç büyük kent projesinin yardımıyla yüzde 2 büyüyerek 50Mt olması beklenmektedir.

13. sıradaki **Pakistan**, devletin teşvik paketlerinin ardından 2020 yılında, önceki yıllara göre yüzde beşlik bir büyüme ile iç talepte bir iyileşme ivmesi kazanmıştır. 2018 ve 2019'da tüketim 41,12'de sabit kalmış, 2020 de ise 43,19Mt'ye yükselmiştir. Gayrimenkul geliştirmelerine yönelik altyapı proje ve yatırımlarının ileriye dönük büyüme eğrisini devam ettirmesi beklenmektedir.

Meksika, 2018 yılındaki 41,73Mt'lik çimento tüketiminin sonraki yılda 38,56Mt'ye düşmesi ile birlikte listede bir sıra aşağı kayarak 14. olmuştur. Pandemiye rağmen, 2020'de talep yüzde 4,5'lik bir artış göstererek 40,29Mt olmuştur. Talebin artarak 2021 yılında yüzde 3,8 artacağı, 2022 yılında 42,7Mt olacağı tahmin edilmektedir.

2018-2020 yılları arasında, durgun ekonomi ve kamu çalışmalarındaki azalma nedeniyle yüzde yedilik talep daralması yaşayan **Japonya** tüketiciler tablosunda 3 sıra düşmüştür. Her ne kadar son yıllarda olimpiyat oyunları için yapılan işler talepte bir artışa neden olmuş olsa da önceki yılın 41,39Mt'lik harcamasıyla kıyaslandığında 2020 yılında talep yüzde 5,2 düşerek 39,24Mt'ye gerilemiştir. Talebin 2021 yılında 40.05Mt'e geri sıçraması bekleniyor olsa da uzun vadede bu düşüşün devam etmesi beklenmektedir.

Bangladeş'te, 2018 yılında 31.33Mt olan çimento tüketimi, büyük altyapı projelerinin desteklemesiyle ertesi yıl 33,6Mt'ye yükselmiştir. Her ne kadar 2020'de bu büyüme COVID-19 önlemleri çerçevesinde son bulduysa da 2021'de toparlanması beklenmektedir. Daha sonra yüzde 10,3 büyüme ile 2022'de 37,5Mt olacağı tahmin edilmektedir. Çimentonun yaklaşık olarak yüzde 70'i Dhaka ve Chittagong bölgelerinde tüketilmektedir.

Tayland, 2018-20 yılları arasındaki yüzde 2,6 büyümeyle tabloda kendine 17.sırada yer bulmuştur. Her ne kadar 2020 (29,5Mt) yılında tüketim kamu harcamalarıyla desteklendiyse de 2021'de 30,5Mt ile sabit kalacağı, 2021 de ise 31.5 Mt ile bir iyileşme olacağı tahmin edilmektedir. Boru hatları altyapı projelerinin sayısına rağmen tüketimdeki artışın yavaş olacağı öngörülmektedir.

Filipinler'de çimento tüketimi büyük ölçüde artarak 2019 yılında 34,15Mt'ye ulaşmıştır. İnşaat faaliyetlerinin karantina döneminde de devam etmesi sonucunda yılın üçüncü çeyreğinde bir sıçrama görüldüyse de pandemi ile birlikte 2020 yılında, yüzde 15,1'lik sert bir daralma (29Mt) görülmüştür. 2021 yılında 32,9Mt, 2022 yılında ise 35,23mt olması beklenen talebin karayolları, demiryolu taşımacılığı ve deniz altyapısından geleceği tahmin edilmektedir.

19. sırada kalan Almanya çimento alanında en geniş Avrupa pazarıdır. 2019'un öncesinde bina inşaatı çimento tüketimini artırırsa da 2019 yılında talep önceki yıla göre yüzde 1,6 oranında düşerek 28.67Mt olmuştur. 2020 yılında tüketim sabit kalmış olsa da 2021 yılında 27,36Mt, 2022 yılında 27Mt olacak şekilde daralacağı tahmin edilmektedir.

20. sıraya geçen Irak, 2018-20 yılları arasında yüzde 9,8 oranında bir tüketim artışı bildirmiştir. 2020 yılında, önceki yıla göre yüzde 3,7 artarak 28Mt olan çimento tüketiminin başlıca nedeni yıllarca süren çatışmalar sonrasında yeniden yapılanma çalışmalarıdır. Tüketimin artarak 2021 yılında 29,7Mt, 2022 yılında ise 30,9Mt olması beklenmektedir.

Tablo -2 En Çok Çimento Tüketen İlk 20 Ülke 2018-22(Öngörülen)

Ülkeler	Çimento Tüketimi (Mt)				
	2018	2019	2020(Tahmini)	2021(Öngörülen)	2022(Öngörülen)
1. Çin	2170,069	2327,277	2377,676	2463,281	2475,293
2. Hindistan	326,827	337,484	288,712	315	345
3. ABD	98,701	102,312	104,213	110,155	113,5
4. İran	49	53	63,3	64,5	66
5. Endonezya	69,541	69,997	62,728	65,23	70
6. Vietnam	63,947	64,915	62,125	64,61	66,613
7. Brezilya	52,94	54,794	60,53	65,105	66,7
8. Türkiye	66,9	48	58,4	61	64,5
9. Rusya	54,13	57,8	56,039	55,952	57,777
10. Suudi Arabistan	40,91	42,323	51,081	57,466	61,776
11. Güney Kore	51,237	49,483	47	48	48,5
12. Mısır	49,9	48,9	45,951	49	50
13. Pakistan	41,122	41,122	43,192	47,9	49,4
14. Meksika	41,734	38,556	40,294	41,808	42,744
15. Japonya	42,178	41,389	39,236	40,05	39,7
16. Bangladeş	31,329	33,638	31,283	34	37,5
17. Tayland	28,758	29,2	29,5	30,5	31,5
18. Filipinler	32,75	34,15	29	32,9	35,25
19. Almanya	29,129	28,662	28,67	27,36	27
20. Irak	25,5	27	28	29,7	30,9

Not: Sıralama, 2020 yılı tüketim tahminleri baz alınarak hazırlanmıştır

Kaynak: The Global Cement Report, 14th Edition, ICR Research

ÜRETİM

2020'de, dünya çapında çimento üretimi 4170,13Mt'ye ulaşmıştır. Üretim; 2019'da yüzde 4,43'lük genişlemeden sonra 2020 yılında pandeminin büyümeyi yavaşlatmasıyla birlikte yüzde 0,4'lük bir daralmayla neredeyse aynı kalmıştır. 2020 yılında Çin'in üretimi yüzde 2 artarken, Çin dışındaki küresel üretim yüzde 2,4 düşerek 1793,22Mt olmuştur. En büyük 20 çimento üreticisi ülke 3605,5Mt'lik üretim ile toplam üretimin yüzde 86,5'ini oluşturmaktadır.

Çimentonun 2010 yılındaki kapasitesi yüzde 61 artarak 2020 yılında 7051,67Mta (yüzde 61'lik artış) olmuştur. Bu dönemde büyümenin büyük

bir kısmı da Çin’de olmuştur. (1531Mta). Ancak, 2018-20 yılları arasında yüzde 2,2’lik bir artışla sadece 149,33 milyon tonluk bir kapasite artışı olduğundan artış hızının keskin bir şekilde düşmüş olduğunu söylemek mümkündür. Sonuç olarak 2010’da yüzde 77 olan, 2018’de yüzde 58’e düşen küresel kapasite kullanım oranı, 2020’de yüzde 59 olarak sabit kalmıştır.

LİDER ŞİRKETLER

En büyük 25 çimento şirketi, dünya çapında yüzde 40’lık bir paya sahip olarak 2831Mta’lık bir kapasiteyi kontrol etmektedir. En büyük 25 şirketin dokuzu Çin merkezlidir ve yıllık 1182,5 yıllık milyon tonluk (Mta) kapasiteyi kontrol etmektedirler. Bu şirketlerin lideri, kapasitesinin büyük bir kısmı Çin’de bulunan China National Building Material (CNBM) şirkettir(514Mta). Çin dışında, İsviçre merkezli LafargeHolcim (287,8Mta) liderliğindeki geleneksel büyük şirketler, gelişmiş ve gelişmekte olan piyasalardaki varlıklarla küresel olarak çeşitlendirilmiş portföyleri kontrol etmeye devam etmektedir.

2020’de, özellikle yılın ikinci çeyreğinde, COVID-19 salgını, tesislerini kapatan ve çalışanları korumak için sağlık ve güvenlik önlemleri alan çimento şirketleri için daha önce görülmemiş bir çalışma ortamı yaratmıştır. Aynı zamanda endüstri, hızlı maliyet düşürme programlarını hayata geçirmiş ve zorunlu olmayan harcamalarını durdurmuştur. 2020 yılının üçüncü çeyreğinde, dünya çapında inşaat sektörü yenden faaliyete geçmiş, çimento üreticileri yeniden üretime geçerek yıl sonuna kadar, yılın ilk yarısında kaybedilen küresel hacmi geri kazanmıştır.

Pandemiye rağmen, çoğu uluslararası şirketler portföy rotasyonu ile gerekli olmayan varlıklarını elden çıkarıp gelen gelirlerle borç ödediği veya gelirlerini yeni pazarlara girmek için kullandığından 2020’de belirli bir miktarda birleşme ve kazanç faaliyetleri görülmüştür. Bütün şirketlerin odaklarını iklim değişikliğine yöneltmesi; alternatif yakıtlara, atık ısı geri kazanım sistemleri gibi enerji tasarruf yöntemlerine, klinkerin azaltılmasına, yenilenebilir enerji ve karbon tutumuna yeniden yatırımlar yapılması ile sonuçlanmıştır.

En çok 2020-21 yıllarında fark edilir olmak üzere, bütün lider çimento grupları 2030 yılına kadar karbondioksit emisyonunda esaslı bir azalma ve 2050'ye kadar çimento ve değer zincirinde net sıfır karbon nötrlüğüne ulaşma hakkında taahhütler yayınlamıştır. Bu; düşük karbonlu ve karbonsuz ürünlerin geliştirilmesi, kullanımlarının hızlandırılması, atıkların geri dönüştürülmesi, kalsine kil kullanımının artırılması, atık türevli yakıtların kullanımının artırılması ve karbon yakalama, kullanım ve depolama (CCUS) teknolojisine önemli yatırımların yapılması ile başarılmıştır.

Tablo-3 En Büyük 25 Çimento Üreticisinin Üretim Kapasitesi	
Şirketler	Çimento Kapasitesi
1. CNBM (Çin)	514
2. Anhui Conch (Çin)	369
3. LafargeHolcim (İsviçre)	287,8
4. HeidelberCement (Almanya)	184
5. BBMG Crop (Çin)	170
6. Huaxin Cement (Çin)	115
7. UltraTech (Hindistan)	114
8. Shanshui/Sunshy (Çin)	103,2
9. Hongshi (Çin)	100
10. Cemex (Meksika)	92
11. China Resources (Çin)	85,3
12. Taiwan Cement Group (Tayvan)	74,7
13. CRH (İrlanda)	68,5
14. Eurocement (Rusya)	60
15. Tianrui (Çin)	57,8
16. Semen Indonesia (Endonezya)	53
17. Votorantim (Brezilya)	52,8
18. Dangote (Nijerya)	48,6
19. Buzzi Unicem (İtalya)	48,6
20. Shree Cement (Hindistan)	43,4
21. Vicem (Vietnam)	41,6
22. Taiheiyo (Japonya)	38
23. Asia Cement Holdings Corp (Çin)	37,2
24. Vicat (Fransa)	36,8
25. Siam Cement Group (Tayland)	34,8

Not: Sıralama 2020 çimento üretimi baz alınarak hazırlanmıştır.
Kaynak: The Global Cement Report, 14th Edition, ICR Research

İHRACATÇILAR

Küresel olarak, 2020’de, 111 ülke tarafından ihraç edilen çimento ve klinker önceki yıla göre sadece yüzde 1,1 artarak 232,01Mt olmuştur. 2019 yılında dünya ihracatı yüzde 5,7 artarak 229,42Mt olmuştur. Vietnam, Türkiye ve Tayland başta olmak üzere ilk 10 ülke, çimento ihracatınının 144,7 milyon tonluk kısmını, yani küresel hacmin yüzde 62’sini oluşturmaktadır.

2020’de, önceki yıla göre yüzde 11,5 artışla ihracat hacmi 38.02Mt olan **Vietnam** dünyanın lider çimento ve klinker ihracatçısı konumundadır. 2020’de, başta Filipinler olmak üzere ABD ve Hong Kong’a yapılan çimento ihracatı önceki yıla göre yüzde 29 artarak 14,81 milyon tona ulaşmıştır. 2020’de, çoğunlukla Çin olmak üzere Bangladeş ve Tayvan’a da gönderilen klinker ihracatı geçen yıla göre yüzde 29 artarak 23,21Mt’a ulaşmıştır. Ülke içi çimento üretiminden kaynaklanan çevresel etkiyi sınırlamaya çalışan hükümetin ihracat tarifeleri uygulama riski olmasına rağmen Vietnam ihracatı rekabetçiliğini korumaktadır ve 2021 ile 2022 yıllarında gelişeceği öngörülmektedir.

Türkiye, iç pazarının zayıflaması sonucunda, 2018’de 13,6 milyon ton olan çimento ve klinker ihracatını 2019’da 23 milyon tona yükseltmiş, tüm rekorları kırmış ve ihracat gelirini önceki yıla göre yüzde 43 arttırmıştır. 2020 yılında da ihracat hacmi artarak 28,42Mt olmuştur. Orta Doğu ve Akdeniz’deki geleneksel pazarlara ihracat düşmüş olsa bile Amerika’ya çimento ihracatının artışının yanında Afrika’ya da klinker ihracatı artmıştır. Sevkiyatların, 2021 yılında 28Mt, 2022 yılında ise 29,5Mt olması beklenmektedir.

Tayland’ın yurt içinde üretim fazlası vermesi güçlü bir ihracat pazarı haline gelmesine neden olmuştur. Toplam ihracat 2018’de 13,92 milyon tondan 2019 yılında 14,32 milyon tona yükselmiş, ancak bir sonraki yılda Covid-19 salgını nedeniyle tekrar 14,04 milyon tona düşmüştür. 2020 yılında, çoğunlukla Bangladeş, Filipinler ve Çine yönelik 7,9Mt klinker ve 6,2Mt çimento ihracatı yapılmıştır. İhracatların 14Mt ile 2021 ve 2022 yılında sabit kalacağı tahmin edilmektedir.

İran'ın, 2018'de 12,2Mt olan ihracatını 2019 yılında 16,9 milyon tona çıkardığı görülmektedir. 2020 yılında, pandemi nedeniyle bu rakamlar 5 milyon tonu çimento ve 8,5 milyon tonu klinker olmak üzere 13,5 milyon tona düşmüştür. 2020 yılında Afganistan İran çimentosunun ana istikameti olmuşken klinker için lider pazar Irak olmuştur.

Japonya 2019'da 5.8Mt çimento ve 4,5 klinker ihraç etmiştir. Bu ihracatlar genel olarak Okyanusya ve Singapur'a yönelik olmuştur. 2020'nin mali yılında (1 Nisan 2019-31 Mart 2020 tarihleri arası) ihracat önceki yıla göre yüzde 6,6 artarak 10,98Mt olmuştur ve uzun vadeli anlaşmalarla desteklenerek 2022 yılında 11.3Mt olacağı tahmin edilmektedir.

2020'nin diğer en önemli ihracatçılarından biri çoğunlukla Umman ve Bangladeş'e ihracat yapan **Birleşik Arap Emirlikleri**'dir (9,60Mt). Pakistan, kapasite fazlasını 8 milyon tonluk ihracat satışına dönüştürerek 2018-20 yıllarında ihracatta yüzde 20 artış bildirmiştir. Suudi Arabistan 2018 yılındaki 4,28 milyon tonluk ihracatını 2019 yılında 7,54 milyon tona yükseltmiştir. Gönderimler 2020 yılında 6,63 milyon tona düşmüş olsa bile 2022 yılında, ihracat bedellerinin kaldırılmasıyla birlikte 10 milyon ton üzerine çıkması beklenmektedir. Almanya(6,23Mt), İspanya'nın geleneksel pazarlarında artan rekabet nedeniyle AB'nin lider çimento ihracatçısı olarak İspanya'yı (5,99Mt) geride bırakmıştır. Güney Kore'nin (5,6Mt), Kanada'nın (4,65Mt) ve Yunanistan'ın (4,55Mt) ihracat sayıları ise sabit kalmıştır. Cezayir, öncesinde net ithalatçıyken, 2020 yılına kadar 3,6 milyon tona yükselen hacmiyle, 2018'den itibaren önemli ihracat faaliyetlerine başlamıştır.

Tablo-4 Lider Çimento ve Klinker İhracat Ülkeleri 2018-20 (Tahmini)

Ülkeler	Çimento ve Klinker İhracatı (Mt)		
	2018	2019	2020 (Tahmini)
1. Vietnam	32,09	34,091	38,017
2. Türkiye	13,5	23	28,419
3. Tayland	13,918	14,32	14,4
4. İran	12,2	16,9	13,5
5. Japonya	10,7	10,3	10,979
6. BAE	9,675	10,067	9,6
7. Endonezya	5,709	6,448	9,273
8. Pakistan	5,902	7,352	8
9. Suudi Arabistan	4,277	7,536	6,629
10. Almanya	6,848	6,874	6,23
11. İspanya	8,104	6,196	5,988
12. Güney Kore	5,444	6,581	5,6
13. Kanada	5,152	4.486	4,65
14. Yunanistan	4,992	4,811	4,55
15. Cezayir	0,426	1,885	3,6

Not: Sıralama, 2020 yılı tüketim tahminleri baz alınarak hazırlanmıştır.
Kaynak: The Global Cement Report, 14th Edition, ICR Research

İTHALATÇILAR

2020 yılında ithalat hacmi 220,12 milyon tona ulaşmış, toplamda 157 ülke çimento ve klinker ithal etmiştir. Dünyanın en çok çimento ithalatı yapan ilk 10 ülkesi toplam ithalatın yüzde 48,7'sini oluşturmaktadır. (107,13Mt)

Çin 33,37 milyon tonu klinker ağırlıklı ve Vietnam, Endonezya, Tayland ve Güneydoğu Asya'dan olmak üzere 2018'de 13,63Mt olan ithalatın 2020'de 36,96milyon tona yükselmesiyle listede üçüncülüğten birinciliğe sıçramıştır. Klinker üretimi için gerekli olan kalkere sahip olmayan Bangladeş, 2020'de ağırlıklı olarak Tayland'dan ve aynı zamanda Vietnam, Endonezya ve Birleşik Arap Emirlikleri'nden olmak 18,84 milyon ton olarak kaydedilen ithalat hacmiyle önemli bir ithalatçı olmaya devam etmektedir. (2019'da 20,37Mt)

Talebin yurt içi arzı geçmesi nedeniyle **ABD**, sürekli artan ithalat hacmiyle uzun sürelerden beri en büyük çimento ve klinker ithalatçılarından biri olmaya devam etmektedir. Pandemiye rağmen, Kanada, Yunanistan Türkiye ve Çin başlıca tedarikçiler olmak üzere ABD'nin ithalatı 2020 yılında 15,73Mt'e ulaşmıştır.

İç talebin fazla olmasından dolayı **Filipinler**'de çimento ve klinker ithalat hacmi genişleyerek 2019'da 10,75Mt olmuştur. İthalatın 6,41 Milyon tonluk kısmı çoğunlukla Vietnam'dan gelen Çimento ile 4,33 milyon tonluk kısmı ise çoğunlukla Tayland'dan gelen klinkerden oluşmaktadır. Toplam ithalat hacmi 2020'de Pandemiden dolayı azalarak 8,95Mt olmuştur.

Gana'nın ithalatı 2019 yılında, 5,22 milyon tonu Türkiye'den ithal edilen klinker olmak üzere toplamda 6.43Mt olmuştur. Bu sayı 2020 yılında küçük bir düşüşle 5.7Mt olmuştur.

Diğer lider ithalatçılardan biri, üretimlerinin yarısında ithal klinker kullanan **Avustralya**'dır. Klinker ithalat hacmi 2019 yılında 3,94Mt'ye düşmüştür ve 2022 yılında 3,95Mt'ye çıkması öngörülmektedir. Umman, çoğunluğu komşusu BAE'den gelmek üzere 2020'de 4,5Milyon tona ulaşan ithalat hacmi ile istikrarlı ithalatçılardan biri olmaya devam etmektedir. İsrail, 2019'da önceki yıla göre ithalatını yüzde 42 attırarak 4,3Mt, 2020 yılında ise ithalatı durağanlaşarak 4,1Mt olmuştur. Fransa'nın ithalatı 2018'de 3,69Mt'den artarak 2019 yılında 4.11Mt, 2020'de azalarak 3,82Mt olmuştur. Afganistan, talebinin yüzde doksan beşini karşılamak için çimento ithalatına ihtiyaç duymaktadır. İthalatının yaklaşık olarak yarısı Pakistan'dan gelmektedir.

Tablo 5- Lider Çimento ve Klinker İthalat Ülkeleri (2018-20 Tahmini)

Ülkeler	Çimento ve Klinler İhracatı (Mt)		
	2018	2019	2020-Tahmini
1. Çin	13,626	24,75	36,958
2. Bangladeş	18,865	20,365	18,84
3. Amerika Birleşik Devletleri	13,041	14,114	15,733
4. Filipinler	10,522	10,746	8,95
5. Gana	4,925	6,427	5,7
6. Avustralya	5,158	4,836	4,71
7. Umman	4,358	4,4	4,5
8. İsrail	3,03	4,299	4,1
9. Fransa	3,694	4,109	3,821
10. Afganistan	3,637	4,458	3,82

Not: Sıralama, 2020 yılı tüketim tahminleri baz alınarak hazırlanmıştır.
Kaynak: The Global Cement Report, 14th Edition, ICR Research

ÖZET

- Küresel talep 2020’de 4143,71 milyon tona ulaşmıştır.
- COVID-19 pandemisinden dolayı küresel talep azalarak 2019 yılındaki yüzde 4,42’den düşerek 2020 yılında yüzde -0,23 olmuştur.
- Dünya çimento ve klinker ticareti 2019’daki 225,35 milyon tondan yükselerek 2020 yılında 226,06mt olmuştur.
- 3800Mta kapasite Çin’de olmak üzere, dünya çapında toplam 7051,65Mta kapasite
- Kapasite kullanımı yüzde 59’da sabit kalmıştır.

VIETNAM ÇİMENTO SEKTÖRÜ

Coğrafya	
Alan	331,210 km ²
Başkent	Hanoi
Demografi	
Nüfus	95.7m
Nüfus Yoğunluğu	289 inhab./km ²
Kentleşme	34%
Resmi Dil	Vietnamca
Ekonomi	
Kişi Başına Düşen GSYİH	7.230 US\$
Para Birimi	Dong (VND)
Kişi Başına Düşen Çimento Tüketimi	679 Kg

Vietnam pazarı 2020’de daralmış olsa da ihracattaki büyüme ülkenin çimento üreticileri için yurt içi satış kayıplarını telafi etmiştir. Buna rağmen, sektör hızla kapasitesini aşmıştır ve ihracattaki iştahı karşılamak için üretime devam etmektedir.

Kişi başına tüketilen çimentonun hızla artması ile Vietnam son yıllarda önemli ekonomik başarılar göstermiştir. Ülke; büyüyen ihracat, büyük ölçekli yabancı yatırım ve transferlerden faydalanmıştır. Bu da 80 bin dolardan fazla güçlü bir döviz tamponu sağlamıştır. Bununla birlikte, 2019’un sonunda kentleşme %35 artarken, 2040’a kadar bunun %50 artması beklenmektedir.

Doğrudan yabancı yatırımın 20,4 milyar dolarlık bir rekora ulaşmasıyla, GSYİH büyümesi 2019’un yarısında %7 idi. 2020’de Vietnam az sayıda vaka ile koronavirüs pandemisini başarılı şekilde yönetmiştir. 2020’de bölgede pozitif GSYİH büyümesi gösteren önemli ülkelerden biridir. 2020 için IMF GSYH büyümesini yıllık bazda %1.6 olarak tahmin etmiştir. GSYH’nın yaklaşık %3.5’i değerinde finansal destek paketi hazırlanmıştır. Bu arada, hem sanayi üretimi hem de turizm durgunlukta olsa da perakende satışlar toparlanmaya başlamıştır.

2020’nin ilk 9 ayında, inşaat sektörü %5 büyüme göstermiştir. Ho Chi Minh şehrinde inşaat ruhsatının dondurulması, güney çimento pazarında yavaşlamaya sebep olmuştur.

Yıl boyunca yetkililer, altyapıya daha fazla özel yatırım çekmeyi amaçlayan kamu özel ortaklığı yatırımına ilişkin yeni bir yasa çıkarmışlardır. Toplam 701,500

metrekare alana sahip 14.000'den fazla sosyal konut/evin tamamlandığı 2019'da, inşaat üretimi yıllık bazda %9.1 artmıştır. 2021'de IMF %6.5'lik GSYH büyüme oranlarına dönüşü öngörmektedir.

TÜKETİM

2018'de 63.95 milyon ton ile çimento talebi %6.1 artarken buna ek olarak bir sonraki yıl %1.5 artışla talep 64.92 milyon tona ulaşmıştır.

Vietnam Ulusal Çimento Birliği verilerine göre, covidin başlamasının ardından iç pazardaki yıllık %11, aylık %13 daralmaya rağmen Nisan ayında yerel çimento satışları 5,664,973 tona ulaşmıştır. Bu daralma 2020 yılının 3 çeyreğinde %6 yavaşlayarak 2020 yılının 9 ayında talebin 45.378 milyon tona ulaşmasını sağlamıştır. 2020 için %43 daralma ile yıllık iç tüketim 62.13 milyon ton olmuştur.

ÜRETİM

Dinamik çimento endüstrisi, talebin hızla büyümesi ve inşaatla yaşanan patlama ile gelen nispeten yüksek kişi başına çimento tüketimiyle(679kg) son yıllarda dönüşüme uğramıştır. Ancak 97 fabrikada yıllık 125,2 milyon ton üretim üssü ile çimento kapasitesi iç talebin iki katıdır ve sektör önemli miktarda ihracat gerçekleştirilecektir.

2019'dan önce %8 olan yıllık çimento üretimi 2020 yılında 76.93 mt'a ulaşırken, sadece klinker üretimi 23.21 mt'a ulaşarak, kombine çimento ve klinker üretimi 100 milyon tonun üzerine çıkmıştır.

Devlete ait Vietnam Ulusal Çimento Şirketi (VICEM), Vietnam'ın endüstri lideri olmaya ve Vietnam'ın dünyanın en büyük ihracatçısı olmasında kilit rol almaktadır. Sahip olduğu bağlı ortaklıklarının üretim kapasitesi yıllık 26.91 milyon tona ulaşmıştır. Bununla birlikte, şirket portföyü, Vissai ya da Xuan Thuan gibi şirketler tarafından son beş yılda inşa edilen çok daha büyük ve verimlilikten yoksun, yaşanan çimento fabrikalarını işleten yüksek borçlu birçok şirket içermektedir. VICEM'in varlıklarının modernize edilmesi ve bu şirketleri karlılığa geri döndürmek için daha fazla çaba gösterilmesi gerekiyor ki bu pandemi sonrası dönemde daha zor olabilir.

Dört entegre çimento fabrikasında kurulmuş olan Vissai Group, 12.8 milyon ton ile ülkenin ikinci büyük çimento üreticisidir.

Xuan Thanh Cement JSC, toplam kapasitesi 6.91 milyon ton olan iki tesisi işletmektedir. Ayrıca 2020 yılında faaliyete geçmesi planlanan Ha Na fabrikasına 12.500 tonluk üçüncü hat kurmak için FLSmidth ile sözleşme imzalamıştır.

Siam City Cement 6.3 milyon ton çimento kapasitesine ve beş fabrikaya sahiptir.

Tayvan merkezli Lucky Cement Co Ltd, 3.6 yıllık milyon ton Phuc Son fabrikalarına ve 1.8Mta He Duong tesisine sahiptir.

Cong Thanh Cement Co, Tan Truong'un 4.68 milyon ton entegre ünitesi ile Cong Thanh'ın 0.5 milyon ton öğütme ünitesi arasında bölünmüş toplam 5.18 milyon ton çimento kapasitesine sahiptir.

Halihazırda dünyanın en büyük çimento üreticilerinden biri olan Vietnam, hala üretim kapasitesini büyümeye devam etmektedir. 2020'de, Tan Thang'da (2 milyon ton), Long Son's Line (2.3 milyon ton) ve Thanh Thang's Line'da yaklaşık 6.3 milyon ton kapasitenin faaliyete geçeceği doğrulanmıştır. Sinoma, Thanh Thang projesini planlandıktan üç ay önce tamamlamış, 2022 ve 2025 için planlanan 2.3 milyon tonluk 4 ve 5 hattının yanı sıra , üçüncü hat olarak taşıma ünitesini geliştirmek amacıyla şirketle birlikte çalışmaktadır. Toplamda kapasitenin 2023 yılına kadar yaklaşık 130 milyon tona ulaşması beklenmektedir.

Ancak, VNCA Yönetim Kurulu Başkanı Nguyen Quang Cung'a göre, Vietnam çimento endüstrisinin 2021'de yeni üretim hatlarını inşası beklenmektedir. Cung'a göre endüstri arz fazlası ile karşı karşıya, bu da çimento firmalarının yeni fabrikalara yatırım yapmaları konusunda zorlu bir ortam yaratmaktadır.

Vietnam'ın Ocean Minerals Investment JSC, merkezi Thanh Hoa eyaletinde toplam VND9trn (388 milyon \$) yatırımını temsil eden projeye, Ekim 2019'da Dai Duong çimento fabrikasının inşaatına başlamıştır. İlk aşama, 18 ay sonra tamamlanacak ve Vietnam'ın toplam çimento kapasitesi yaklaşık 130 milyon tona sahip olacak VND4.3trn yatırımla Dai Duong No 1'in inşaatını içerecektir.

FiCo Tay Ninh Cement ayrıca Mart 2021'de yeni bir genişleme projesi için yatırım onayı almıştır. Planlara göre 18 ay içinde 2 milyon tonluk yeni bir hat inşa edilecektir.

Vietnam'ın En Büyük Çimento Firmaları		
Firma	Kapasite (Yıllık Milyon Ton)	Fabrika Sayısı
Vietnam Cement Industry Corp (VICEM)	26.91	17
Vissai Group	12.8	4
Xuan Thanh Cement JSC	6.91	2
Siam City Cement (Vietnam) Ltd	6.30	5
Lucky Cement Co Ltd	5.40	2
Cong Thang Group	5.18	2

İHRACAT

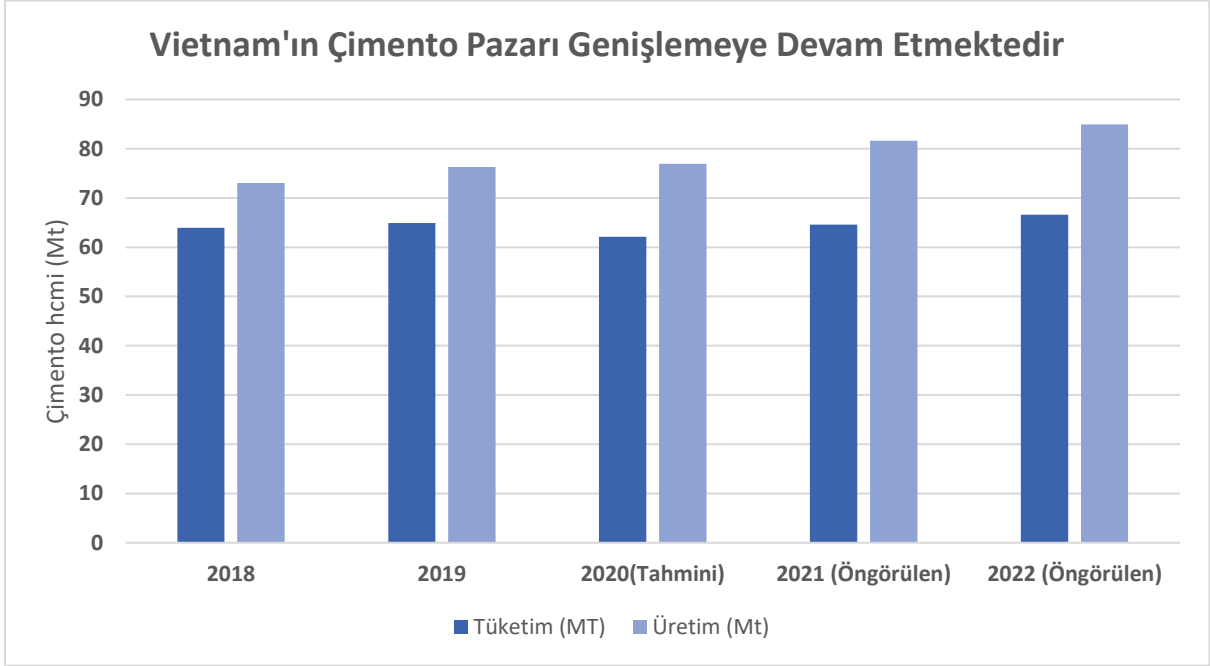
Vietnam ihracatçı olarak konumuna, elverişli jeolojisine, coğrafyasına, demografisine ve iklimine çok şey borçludur. Uzun sahil şeridi ve derin deniz limanları ile ülke, Hint Okyanusu, Güney Asya ve Afrika pazarlarının yanı sıra güneydoğu ve doğu Asya'nın komşu pazarlarına kolay erişim mesafesindedir. Bu arada, bol ve kolay erişilebilir kireçtaşı kaynakları, büyük bir işgücü havuzuyla birleştiğinde, yüksek kaliteli çimentonun düşük maliyetli üretimi sağlanarak Vietnamlı çimento şirketlerinin navlun masraflarının eklenmesiyle bile Endonezya gibi ülkelerdeki yerel tedarikçilerle rekabet etmesine olanak tanımaktadır.

Ülkenin 2019 yılında ürettiği 99 milyon ton çimento ve klinkerin yaklaşık üçte biri ihraç edilmiştir ve ülkeyi dünyanın önde gelen ihracatçılarından biri haline getirmiştir. Çin, Filipinler ve Bangladeş en önemli alıcılardır, ancak Vietnam çimentosu Peru kadar uzaklara da ulaşmış durumdadır.

2018 yılı toplam ihracat hacmi ile karşılaştırıldığında, 2019 yılında 32.09 milyon tondan 34.091 milyon tona bir önceki yıla göre yüzde 7.7 artış olmuştur. Bu toplamın içinde özellikle çimento ihracatı iyi bir performans sergileyerek yıllık %33.3 artışla 11.401 milyon tona ulaşmıştır. Ancak, klinker ihracatı 2019'da yüzde bir azalarak 22.69 milyon tona gerilemiştir.

2020 yılında toplam ihracat yıllık %11,5 artarak 38,02 milyon ton olmuştur. Çimento ihracatı yıllık %29 artışla 14.81 milyon tona, klinker ihracatı ise yıllık %3 artışla 23.21 milyon tona yükselmiştir. Yıl boyunca Filipinler, Vietnam çimentosunun ana ithalatçısıydı ve onu ABD, Hong Kong, Papua Yeni Gine ve Kamboçya izlemiştir. Vietnamlı üreticiler klinkerlerini ağırlıklı olarak Çin'e ihraç

etmiştir. Bangladeş ve Tayvan'a daha küçük ama önemli hacimlerde klinker göndermiştir.

	2018	2019	2020T	2021Ö	2022Ö
Tüketim (Milyon Ton)	63.947	64.915	62.125	64.610	66.613
Değişim (%)	+6.1	+1.5	-4.3	+4.0	+3.1
Üretim (Milyon Ton)	73.047	76.317	76.934	81.641	84.921
İhracat (Milyon Ton)	32.090	34.091	38.017	46.331	49.508
İthalat (Milyon Ton)	0	0	0	0	0

İTHALAT

Vietnam'ın yakın zamanda ithalatı bulunmamaktadır.

FİYATLAR

Fiyatlar en son Haziran 2019'da 30.000 VND (Vietnam ulusal para birimi)/ton artmış ve ortalama 1,4 milyon-2 milyon ton/VND artmıştır.

Fiyatların Vietnam'ın diğer bölgelerine göre daha düşük olduğu ülkenin kuzeyinde fiyatlar arasında fark olmaya devam etmektedir.

GENEL GÖRÜNÜM

Ekonomik olarak ülke, küresel tedarik zincirlerinin Çin'den uzaklaşmasından güçlü bir şekilde yararlanmaya devam etmektedir. Avrupa Birliği ile yapılan son serbest ticaret anlaşması, doğrudan yabancı yatırımları önemli ölçüde artıracaktır.

Hükümetin altyapıyı güçlendirme çabalarının yanı sıra yeni enerji yatırımlarına dayalı olarak, inşaat üretimindeki büyümenin 2021-24 yılları arasında yıllık yüzde yediden fazla hızlanması beklenmektedir.

Fitch, Vietnam'daki yeni bina pazarının 2021-29 yılları arasında yılda ortalama yüzde 7,2 oranında büyüyeceğini tahmin etmektedir. Ayrıca, yeni Kamu Özel İşbirliği (PPP) yasasının da yardımıyla altyapı inşaatının aynı dönemde yılda yüzde 5,7 oranında artmasını tahmin edilmektedir. Liman iyileştirmeleri ve Hanoi ile Ho Chi Minh Şehri'ni birbirine bağlayan Kuzey-Güney Otoyolu gibi büyük projelerin ülke genelinde mal akışını kolaylaştırması beklenmektedir.

Son derece olumlu ekonomik eğilimlerden sonra, 2020'de koronavirüsün çimento tüketimindeki küçük bir olumsuz etkisinin ardından 2021'den itibaren istikrarlı bir büyüme sürdürülmesi öngörülmektedir. Talebin 2021'de 64 milyon tona ve sonraki yıl 66 milyon tona yükselmesi tahmin edilmektedir. Uzun vadede, bu talep büyümesinin yavaşlaması muhtemeldir çünkü pazar artık kişi başına yüksek çimento tüketimi ile nispeten olgunlaşmıştır. Vietnam'ın ithalatı bulunmamaktadır fakat ihracat büyümeye devam etmektedir.

Yetkililer, aşırı kapasiteyi kontrol etmek için yavaş yavaş önlemler almaktadır, ancak kısa vadede sektör, mevcut genişleme oranlarıyla 2022 yılına kadar 50 milyon tona çıkması beklenen çimento ve klinker ihracatına büyük ölçüde bağımlıdır.

ÖZET

97 fabrika

Yıllık 125.2 milyon ton çimento kapasitesi

Yıllık 94.8 milyon ton klinker kapasitesi

2021-22 sürecinde talebin büyümesi beklenmektedir.

Kapasite fazlalığı, ihracata yönelik üretim payının artmasına neden olmaktadır. İthalat beklenmemektedir, ihracat artmaya devam edecektir.